

Paradisos fiscalment menys paradisiacs

Els interessos seran menys interessants. Des d'aquest mes de juliol, els bancs del Principat d'Andorra apliquen retencions sobre els diners que abonen als seus clients que resideixen en algun dels estats membre de la Unió Europea. Aquesta circumstància és un pas més –que el petit país pirinenc busca acceleradament– cap a la sortida de la llista negra de paradisos fiscals.

Les retencions són una conseqüència de l'acord a què diversos petits països del continent, liderats per la potent Suïssa, van arribar amb Brussel·les per rentar-se una mica la cara fiscal. Són paradisos, o ho pretenen ser. Però fiscalment són menys paradisiacs a partir d'ara. L'entesa, el denominat acord sobre fiscalitat a l'estalvi, va ser signada el novembre de l'any passat després d'un llarg procés negociador. Ni més ni menys que sis anys. A banda d'Andorra i Suïssa, l'acord també inclou Liechtenstein, Mònaco i San Marino. Tots aquests estats han fet un pas per millorar les seves relacions fiscals amb la UE. Tots aquests països retindran als beneficiaris d'interessos estrangers no residents un 15% de les compensacions esmentades. Una cosa és clara, malgrat la retenció, els estats on resideixen els clients dels bancs andorrans no sabran el nom i cognom ni cap dada del beneficiari. Els petits països mantenen el secret bancari. Això sempre que no hi hagi indicis de delictes.

Del novembre ençà, els diversos governs estatals i els sistemes bancaris de llurs països han estat treballant per adaptar les legislacions nacionals a l'acord amb la UE. Per preparar tots els entramats informàtics i, no cal enganyar-se, per adobar el camí dels clients. No tots els productes financers estaran sotmesos a la retenció que es practicarà a partir d'aquest juliol. En queden fora, especialment, tots els interessos provinents d'operacions sotmeses a renda altament variable. Per aquest motiu, els experts financers dels bancs andorrans i de tots els altres països que s'aixopluguen sota el paraigua d'una directiva europea ja establerta el 2003 han treballat, i de valent, per posar a punt els ordinadors i, també i especialment, els dipòsits o inversions financeres dels seus clients residents en altres països europeus.

Suïssa va portar la veu cantant del procés. I va ser un os dur de rosegat per als negociadors de Brussel·les. Finalment, l'acord adoptat es basa en dues potes.

Primerament, la ja esmentada retenció a l'origen sobre els interessos pagats a Andorra a les persones físiques residents en un dels estats membre de la UE. Els tipus són del 15%, de l'1 de juliol del 2005 al 30 de juny del 2008; del

Moment de la signatura de l'acord de fiscalitat a l'estalvi, el 15 de novembre del 2004. Hi van participar el cap de Govern andorrà en aquells moments, Marc Forné –al centre–, i el ministre d'Afers Estrangers, Juli Minoves –a l'esquerra–. Per part comunitària hi va signar Maria van der Hoeven, ministra de Ciència, Educació i Cultura dels Països Baixos.

20% de l'1 de juliol del 2008 al 30 de juny del 2011, i del 35% a partir de l'1 de juliol del 2011. El 75% de l'import recaptat pel Ministeri de Finances andorrà, òrgan encarregat d'aquest afer al Principat, es transferirà als països de residència de les persones beneficiàries dels interessos i, alhora, sotmeses a la retenció. Per tot aquest procés, Andorra ingressarà al tresor estatal una quarta part del total. Per ara, però, no se sap massa què pot representar aquesta injecció econòmica.

L'altre gran eix de l'acord és l'intercanvi d'informacions a la demanda, per causes de frau fiscal i anàlisi prèvia per un batlle (jutge en la terminologia del Principat). En aquest sentit, el nou codi penal, aprovat el 22 de febrer del 2005, preveu la tipificació del delict de frau en l'àmbit de la fiscalitat dels rendiments de l'estalvi. D'aquesta manera, l'acord amb Europa permet mantenir el sistema actual de cooperació internacional en matèria penal i preserva el secret bancari. Els estats on resideixin persones que siguin clients d'entitats financeres andorranes rebran uns diners durant els sis mesos següents a l'any en què s'hagi practicat la retenció. Ara, no sabem ni quina quantitat correspon a cada individu ni, encara menys, de quin individu es tracta.

Sempre que un estat, però, sospiti que alguna persona pot estar actuant fraudulentament en matèria fiscal, tindrà la possibilitat de dirigir-se al Ministeri de Finances andorrà per demanar una ampliació d'informació. Fins i tot per saber el nom i els cognoms d'algú en concret. El govern sotmetrà al parer de la justícia andorrana la petició de qualsevol estat. I si el jutge creu que la sol·licitud està ben formulada i que hi ha motius per a la investigació, Finances contactarà amb l'entitat financera que correspongui per obtenir la informació requerida. Tant el banc com l'afectat (beneficiari dels interessos i objecte de la retenció, per tant) podran fer les al·legacions escaients abans no sigui lliurada la documentació. Amb tot plegat, l'economia andorrana pretén fer un pas endavant cap a la integració a l'economia continental. Paradís, val, però per a les muntanyes. No pas per l'evasió fiscal incontrolada.

Toni Solanelles

Observatori empresarial

Oriol Amat

Terra: la gran patacada

L'any 1999 els mercats financers estaven bojós amb les empreses de l'anomenada nova economia, que incloïa sectors com l'Internet i la biotecnologia, entre d'altres. La borsa no parava de pujar i tothom lligava els gossos amb llonganisses.

A final de novembre d'aquest any, Telefónica va fer una oferta per vendre les seves accions de la seva filial Terra a la borsa. Molts inversors s'hi van llançar de cap. Terra generava en aquells moments pèrdues molt importants, però, tot i així, les accions es van col·locar a 11,81 euros per títol, la qual cosa era una autèntica bogeria. Tothom volia accions de Terra, i això explica que les accions arribessin a valdre 150 euros a principi de l'any 2000.

A mitjan 2000, les accions de Terra es van començar a enfonsar. A final de l'any 2000, la cotització ja havia caigut fins als 10 euros, i la setmana passada ja es trobava en els 3 euros. No hi ha dubte que els que van comprar l'any 1999 i van ven-

dre a principi del 2000 es van fer d'or. Però els que no van vendre aleshores, han perdut bous i esquelles.

Tot això s'explica per un comportament del tot irracional que succeeix amb freqüència a la borsa. Aquest comportament combina l'avarícia, la temeritat i el pànic. L'avarícia i la temeritat fan que molts inversors vulguin afegir-se al carro dels guanys borsaris, donant per descomptat que si la borsa ha pujat en el passat, seguirà pujant per sempre en el futur. Això fa que la borsa pugi més del que hauria de pujar. El pànic explica que quan la borsa comença a baixar, la majoria dels inversors es venen les seves accions, amb la qual cosa la borsa baixa més del que hauria de baixar si els inversors fossin racionals.

Terra és una empresa que mai no ha generat beneficis. Per tant, la seva capacitat de generar valor per als accionistes és inexistente. Per tant, no té cap sentit que les seves accions hagin tingut els preus que han tingut. Encara és més, una empresa que genera pèrdues multimilionàries no té cap valor mentre no demostrï que en el futur pot obtenir beneficis. Molts inversors van tirar els seus estalvis comprant accions de Terra. Ara, finalment, Telefónica ha absorbit Terra i les accions d'aquesta es canvien per les de Telefónica, nou accions de Terra per dos de Telefónica.

A la vista del que ha succeït, què es pot fer per no caure de nou en aquest tipus d'error? En primer lloc, invertir a borsa només els estalvis que no es necessiten a mitjà termini. Segon, invertir en deu o dotze empreses per diversificar. Tercer, invertir en empreses de les quals s'entengui el negoci, que generin riquesa i tinguin perspectives de generar-ne més en el futur. Quart, comprar aquestes accions quan estiguin barates, és a dir, quan el preu sigui baix comparat amb els beneficis que obté l'empresa. Tota la resta és fum.